



Poselství 2011
téma pionýrská identita

5

Klíčení
představení odborných týmů III

9

Evropský rok dobrovolnictví
Ukázky kreslených vtipů a ilustrací

1617

Obrázky z rýže
námět na rukodělnou činnost

20

To byl tanec!

Republikové finále Pionýrského Sedmikvítku v oblasti Tance

V sobotu 11. 12. 2010 uspořádala Ústecká krajská organizace Pionýra republikové finále soutěže Pionýrský Sedmikvítek – Tanec. Kolem 150 malých i větších tanečnicků a tanečnic bojovalo v šesti disciplínách, z nichž každá byla rozdělena na tři věkové kategorie. Pětičlenná odborná porota složená z choreografů, profesionálních tanečnicků, mistrů ČR i světa v různých tanečních disciplínách měla nelehký úkol vybrat ty nejlepší z nejlepších. Největší výpravou byla sedmdesátičlenná taneční skupina M-Style z Třebíče. Nejdelší cestu zase urazily T. G. Matonky, které to do Ústí měly ze Studénky 370 km. Nejúspěšnější výprava si domů do Kadaně odvezla pět pohárů. Obdiv zaslouží i dvě účastnice, které se pustily do tance i se sádro na ruce.

Patnáct pohárů, desítky medailí a stovky čokolád a hraček se rozdělilo mezi jedenáct zúčastněných tanečních skupin. Každý tanečník si odvezl pamětní list, nějakou tu odměnu a navíc nové zážitky a možná i inspiraci. Nejlepší z vystoupení budou moci vidět všichni, kdo přijedou na koncert Děti dětem, který se bude konat v únoru v Praze.

Jana Krotilová



Pes byl moc rád, že se k němu měli i sexy vítězky Hip hop formací z Brna



Pomáda v podání TK Domino Ústí nad Labem



TS Ego Brno

Vítězové jednotlivých kategorií

disciplína	kategorie	vítěz
Disco formace	DVK	DDM Šuplík Kadaň – Nike's
	JVK	T. G. Matonky – You're Not Ready For This
	HVK	DDM Teplice – Black Pink
Street show formace	DVK	TS M-Style Třebíč – Kouba, pozor!
	JVK	TS M-Style Třebíč – Dva lidi v ZOO
	HVK	TS Ego Brno – Beasts
Hip hop formace	DVK	DDM Šuplík Kadaň – Little Rebels
	JVK	TS M. Style Třebíč – My Life
	HVK	TS Ego Brno – Divas
Show formace	DVK	DDM Šuplík Kadaň – Skřítkové, tesaři
	HVK	TK Domino Ústí n/L. – Pomáda
Disco – sólo	DVK	Tokoli Michaela – DDM Šuplík Kadaň
	JVK	Kačírková Radka – ZŠ Vojnovičova Ústí n/L.
	HVK	Sklenička Dave – Crazy Dance Corporation
Street – sólo	JVK	Hausnerová Kristýna – DDM Šuplík Kadaň
	HVK	Václavů Lenka – 3. ZŠ Most

DVK – děti (do 11 let)

JVK – junioři (12–15 let)

HVK – hlavní věková kategorie (16–49 let)



Nic nepotěší organizátory víc, než radost dětí

Co nás čeká v roce 2011

Ve dvou posledních úvodních jsem připomínal Výroční zasedání Pionýra, které proběhlo v listopadu v Praze. Zmíním ho i tentokrát, protože kromě toho, že nám začíná nový rok 2011, začíná také nový trojrok 2011 až 2013, tedy funkční období nově zvoleného vedení Pionýra. Co přinesou změny v čele našeho spolku, na to si musíme společně počkat (případně také přiložit ruku k dílu, každý podle svého). Hodně se mluvilo o tom, že jsou třeba změny v mnoha oblastech a nové vedení by je mělo garantovat. Přispět může i obsahová konference Poselství 2011. Nakonec ale bude stejně záležet i na každém z nás, jestli se výstupy Poselství či snahy nového vedení promění ve skutečnost. Pevně věřím, že i v Mozaice se budete o probíhajících proměnách, případně jejich dopadech dočítat.

Již nyní je ale docela zřejmé, co pro nás chystá nový rok 2011. Tedy přesněji – ne, že bychom měli v redakci kněžnu Libuši nebo jiného věštcu, jistě nás mnoho věcí překvapí. Určitě ale víme, že začal Evropský rok dobrovolnictví. A protože dobrovolnictví je velké téma nejen v Pionýru, ale v celém sektoru sdružení dětí a mládeže u nás, samozřejmě se do něj zapojíme.

V několika minulých číslech jste se mohli dočíst o projektu na letošní rok, který propojuje informační kampaň s aktivitami na podporu dobrovolníků v Pionýru. Tentokrát jsme přidali i něco pro pobavení (více na stranách 16 a 17). Pokud bude tento projekt podpořen ze strany MŠMT, můžete se v průběhu roku 2011 těšit na spoustu dalších informací k tomuto tématu, zpráv ze souvisejících akcí a podobně.

A když už jsem zmínil věštcu, zahraju si trochu i na numerologa. Doufám a věřím, že co se Mozaiky Pionýra týče, budou všechna čísla, která nás v roce 2011 čekají, příznivá.

Jakub

Kalendárium 2010 – 2011

nabídkový plán akcí a soutěží

15. – 16. 1.	Pionýrský Sedmikvítek – Výtvarná a rukodělná činnost	Kopřivnice	PS Kopřivnice
4. – 6. 2.	Ledová Praha	Praha	Pionýr, Nadace Dětem 3. tisíciletí
4. – 6. 2.	Pionýrský Sedmikvítek – Dětská Porta	Praha	96. PS Veselí medvědi
4. – 6. 2.	Pionýrský Sedmikvítek – Hudba	Praha	96. PS Veselí medvědi
4. 2.	Koncert Děti dětem	Praha	Pionýr, Nadace Dětem 3. tisíciletí
25. – 27. 3.	Poselství 2011	Mladá Boleslav	Pionýr
11. 5.	Český den proti rakovině	celá ČR	Liga proti rakovině Praha
26. – 29. 5.	Bambiriáda 2011	celá ČR	ČRDM

Nabídka vzdělávacích akcí PVC

Hlavní vedoucí dětských táborů

1. – 3. 4.	Trhanovský zámek (u Domažlic)	Pižeňské PVC
1. – 3. 4.	Brno	Jihomoravské PVC
16. – 17. 4.	Ostrava	Moravskoslezské PVC
29. 4. – 1. 5.	Skavsko u Morkovic	Zlínské PVC
2. – 4. 9.	Bělčice u Kaliště	PVC KOP kraje Vysočina

Obsah čísla 5

1 Pionýrský Sedmikvítek – Tanec

2 Pionýrský Sedmikvítek – Tanec

4 Informace z jednání orgánů Pionýra a z ČRDM

5 Poselství 2011 – téma pionýrská identita

6 Shrnutí prezentací ze VII. VZP

7 Personální obměny Ústředí Pionýra

8 Zapojte se do mezinárodního projektu

9 Klíčení – představení odborných týmů III

10¹¹ Tržiště nápadů a zkušeností; Robin a Páťa

12¹³ Sami o sobě – zprávy ze sdružení

14 Nedejte se zaskočit

15 O vývoji členů oddílů a skupin – „nesmrtelné“ oddíly II/5

16¹⁷ Evropský rok dobrovolnictví

18 Historie vynálezů – kvíz

19 Kaleidoskop

20 Obrázky z rýže – námět na rukodělnou činnost

foto na titulu: Jana Krotilová

Mozaika Pionýra – vydává Pionýr pro svou vnitřní potřebu. Uzávěrka tohoto čísla: 8. 12. 2010.

Kontakty: Pionýr, Senovážné nám. 977/24, Praha 1, PSČ 116 47, tel.: 234 621 299; 777 248 720; fax: 224 215 101;

e-mail: mozaika@pionyr.cz. Aktuální informace o sdružení Pionýr poskytujeme též na internetu: www.pionyr.cz. Textové příspěvky přijímáme ve formátech souborů doc nebo rtf, foto v dostatečném rozlišení pro tisk 300 dpi. **Odpovědný redaktor:** Jakub Kořínek (Jakub). **Redakční rada:** Mgr. Martin Bělohávek (Martin), Mgr. Karel Krτίčka (Krtěk), Miroslav Jalovecký (Mírek), Jiří Let (Letík), Ing. Lee Louda (Lee), Vlastislav Toman (Hadži). **Ilustrace:** Jiří Bernard, Jaroslav Dostál, Jiří Filípek, Pavel Kotyza, Jiří Novák, Jiří Srna. **Grafická úprava:** pixelia.cz. **Tisk:** BOFTISK Nymburk. **Distribuce:** Postservis. V evidenci periodického tisku evidováno pod číslem MK ČR E11046, ČÍSLO ISSN 1213-4686. Vydáno díky finanční podpoře Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Zpravodaj je neprodejný.

Advent je doba plná tradic... (a práce)

Jak jistě všichni víte, poslední listopadovou sobotu bylo v Praze na VII. výročním zasedání Pionýra zvoleno nové vedení našeho sdružení. A ejhle! Už o týden později (4. prosince) se staronový výkonný výbor poprvé sešel v Horní Sytové v Jizerských horách. Pravda, zatím byli noví členové na jednání pouze přivzváni, oficiálně totiž začínají své funkční období až s Novým rokem, ale už teď jsme se pustili do práce. I když vám to možná bude znít jako klišé, je to tak.

Myslím, že jsem nebyla jediná, pro koho byly některé informace úplnými novinkami, a proto bylo poměrně namáhavé a vyčerpávající se celou dobu soustředit a snažit se zorientovat v tom množství informací, jmen a věcí k řešení.

Během celodenního jednání jsme stačili probrat víc než dvacítku záležitostí. Kolem některých se strhla

poměrně zajímavá diskuze. Za jednu z nejzásadnějších informací osobně považuji sdělení o rezignaci Terezy Škofové z Poselství 2011. Ta se začátkem prosince rozhodla z osobních důvodů skončit ve funkci předsedkyně obsahové komise a upřímně doufám, že ji nebudou následovat další z realizačního týmu.

Druhým (ale ne posledním) neveselým bodem jednání byla záležitost kolem PS Úsměv Jirkov z Ústeckého kraje. Protože tato skupina, která se stará o základnu Zásada, avizovala ukončení své činnosti, bylo třeba urychleně řešit, kdo se o objekt postará. Naštěstí se zdá, že základna v zimě strádát a chátrat nebude, o její správu se přihlásila PS Dravci z Ústí nad Labem a VV ČRP její návrh posvětil. Do série sem ještě patří řešení důsledků mezinárodního tábora T4C.

Ale ne všechny záležitosti, kterými

jsme se zabývali, jsou tak pochmurné a neveselé. Dozvěděli jsme se například, jak to aktuálně vypadá s projekty Klíčení a Dobrovolník, a také jsme debatovali o pionýrech, kteří by si zasloužili vyznamenání. Dostali jsme i informace o stavu členské základny Pionýra a jeho majetku. Hodně času nám také zabrala rozprava o věcech budoucích, o organizaci naší práce a úlohách, které čekají Pionýr i nás. Zřejmě aby nám nebylo líto, že jsme adventní čas a mikulášskou sobotu trávili jednáním, čekalo nás v pokojích příjemné překvapení. Každý z nás našel za oknem punčošku se sladkou a ovocnou nadílkou. Jen mi doteď není jasné, čím jsme si už takhle na začátku vysloužili těch pár uhlíků a bramboru. Že by preventivní upozornění? Aby nás třeba nenapadlo mít nějaké roupy? Snad...

Mirka Tolarová

Kecejme do toho Projekt ČRDM

Kecejme do toho je reálný i virtuální prostor pro mladé lidi ve věku 15 – 26 let, kde mohou jednoduše vyjádřit svůj názor na věci, které se jich přímo týkají. Dáváme tak mladým lidem příležitost vyjádřit názor na to, s čím nejsou spokojeni na celostátní úrovni, ale i na evropské. Výstupy budou předány úředníkům MŠMT, EU a politické reprezentaci ČR, která by k nim měla přihlídnout při svých diskuzích – k tomu se svolili buď sami, nebo je k tomu zavázali jejich předchůdci. Projekt Kecejme do toho přímo podporuje participaci a diskuze mladých lidí. Jde tedy o spoluúčasť dětí a mládeže na veřejném dění, především v těch otázkách, které se jich přímo dotýkají. Projekt si klade za cíl informovat mladé lidi o aktuálním dění a diskutovat jejich názory a postoje. Nabízí mladým šanci

prosadit navržené změny do reálného života. Zároveň jim pomáhá zdokonalovat se ve formulaci vlastního názoru, diskuzi a dalších důležitých kompetencích pro dnešní svět.

Jak se zapojit a jak to funguje?

1. Nejjednodušší a všem přístupné je zapojení se na internetu www.kecejmedotoho.cz, kde můžete diskutovat, hlasovat, navrhnout svá témata... to samé můžete dělat i na Facebooku na naší Funpage. Základní informace a argumenty k daným tématům pro lepší rozhodování pak najdete v sekci „O tématech“, kde jsou krátké analýzy se základními fakty a argumenty v dosavadní veřejné diskuzi.
2. Účast na pracovních workshopech, kde mezi sebou diskutují mladí lidé na dané téma a snaží se vytvořit návrh vlastního řešení v dané oblasti. Návrh a tematika bude dále diskutována s odborníky a hosty na veřejné diskuzi, po které může publikum návrh z workshopu upravit.
3. Sestavený návrh bude předložen k hlasování a poslední diskuzi na www.kecejmedotoho.cz
4. Výstupy budou předány v rámci strukturovaného dialogu na Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, které s nimi dále bude pracovat. Stejně tak budou

KECEJME DO TOHO

strukturovaný dialog mládeže

předány do orgánů Evropské unie. Budou zformulována jednotlivá doporučení, která budou předána i politické reprezentaci ČR.

5. V dubnu 2011 proběhne v Praze celostátní konference, kde budou výstupy představeny všem důležitým hráčům v dané oblasti. Výstupy můžete prezentovat i vy, stačí kontaktovat projektový tým. Samozřejmě budou dále šířeny písemnou formou.
6. Diskutovat můžete kdekoli – doma, ve škole, v oddílu, v parku, kavárně, se svými kamarády, spolužáky... výstupy vaší diskuze společně s počtem zúčastněných zavěste na web nebo facebook společně s počtem lidí, kteří jsou pro a proti, nebo kolik z vás se podílelo na tvorbě daného stanoviska – každý hlas se počítá. Otevřenost zároveň apeluje na vaši občanskou zodpovědnost.

Jiří Let



Poselství 2011

pionýrská identita



Zbývá představit poslední téma pro Poselství, kterým je pionýrská identita. Toto téma do určité míry obsahuje a shrnuje předchozí témata. Proto jsme ho záměrně zařadili na konec. I když od vzniku všechno začíná. Známe svoji historii a umíme ji lidem z okolí vysvětlit? Víme, na čem Pionýr staví a co nás odlišuje od ostatních organizací pracujících s dětmi? Hlavní otázkou tedy je: **Co / kdo je Pionýr?**

Co je Pionýr? (historie)

Všichni trávíme spoustu našeho volného času v Pionýru. Pro některé je to styl a smysl života. Víme ale, jaká je jeho minulost? Komu se nestalo, aby se alespoň jeden člověk, se kterým se na téma Pionýr bavil, nepodivil nad tím, že Pionýr ještě existuje? Kdo už slyšel poznámku typu, že pionýři jsou vlastně komunisti? Jak se s takovými reakcemi vyrovnáváte? Víte, co na to dopovědět? Cítíte se trapně, pokud se na historii někdo zeptá? Téma historie je pro mladší generaci poměrně složité a většinu z nás není příjemné, pokud „naše“ hodnoty někdo zsměšňuje nebo klade nepříjemné otázky. Reakcí může být několik a pro naše sdružení je asi nejhorší to, když se díky tomu rozhodneme neříkat, že jsme pionýři. V tomto případě nejspíš pomůže, aby nám někdo tyto věci vysvětlil a pomohl nám udělat si obrázek o minulosti.

Ale, co dělat v případě, že se k Pionýru nehlásí i dospělí lidé, kteří nás vedou a jsou v Pionýru třeba desítky let? Jaký je váš názor? Je pro vás minulost důležitá a chcete se o ní něco dozvědět nebo žijete přítomností a s historií se poperete sami?

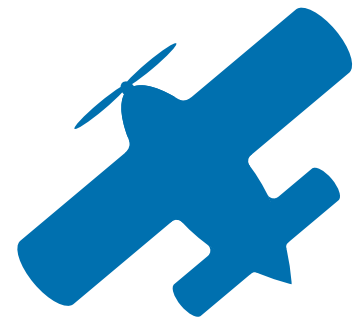
Kdo je pionýr?

S identitou souvisí i to, jak vnímáme sami sebe jako pionýry, a také, jak vnímáme sdružení Pionýr jako instruktory a vedoucí.

V prvním případě vám nabízíme několik otázek. Dokážete na ně odpovědět kamarádům nebo lidem, kteří o Pionýru nic neví? Nebojím se říct, že jsem pionýr? Proč jsem v Pionýru, a co to pro mě znamená? Proč jsem si vybral(a) právě tuto organizaci a ne třeba Skaut nebo turistický kroužek? Myslíte, že mají všichni členové něco společného, i přesto, že se věnují rozdílným činnostem? Mnoho z nás asi nad těmito otázkami moc nepřemýšlí, protože to neřeší vůbec, nebo je považujeme za zbytečné, ale dokážeme na ně podle pravdy odpovědět?

A co vy jako vedoucí?

Dokážete vysvětlit rodičům a kamarádům, co kromě praktických znalostí a dovedností dětem předáváte? Znáte 7P a myslíte, že nám stačí? Dokážete popsat hlavní pionýrské myšlenky? Minulé Poselství toto téma řešilo v modré sekci Pionýr. A dospělo k závěru, že není potřeba měnit cíle organizace, protože jim praxe v oddílech odpovídá. Ale upozorňovalo na to, že práce vedoucích není systematická, ale zvyková.



POSELSTVÍ 2011 PIONÝR

Rezervace letenek

Nezmeškejte svůj let a rezervujte si letenku na Poselství 2011 už dnes. Leden byl stanoven jako čas pro registraci účastníků Poselství 2010. Prostřednictvím Mozaiky Pionýra je v tuto chvíli představeno všech pět témat Poselství 2011. Věříme, že vás minimálně jedno oslovilo a rádi byste jej obohatili o své názory, zkušenosti a připomínky. Dráhu letu pionýrské vlašťovky určujeme společně. Registrace a vše o ní je na webu. **Na zájemce se těšíme na stránkách poselstvi.pionyr.cz.**

Myslíte si, že tomu tak je? Je vašim hlavním cílem děti pobavit nebo se jim vědomě snažte předat i hlubší hodnoty a ideály?

Přemýšlejte, komentujte a navrhujte řešení na internetových stránkách Poselství 2011.

*Za pracovní skupinu PS Údolí slunce
Pavla Pája Čiháková
Ilustrační foto: archiv Pionýra*

Zaujalo vás téma? Zaujalo vás Poselství? Připojte se k nám a diskutujte na poselstvi.pionyr.cz!



Shrnutí prezentací ze VII. VZP

V minulém čísle Mozaiky (na stranách 7 – 9) jste se mohli dočíst o průběhu VII. výročního zasedání Pionýra i o jeho hlavních výstupech. Aby byly informace o tomto významném jednání co nejúplnější, seznámíme vás tentokrát alespoň stručně i s informacemi o probíhajících projektech a aktivitách, jež byly delegátům prezentovány. V úvodní části programu to byl projekt Klíčení a obsahová konference Pionýra Poselství 2011, v podvečer pak přišla na řadu prezentace hodnocení Pionýra metodou CAF a dalších plánů pracovní skupiny zvané CAF tým.

Klíčení

Projekt klíčení zde není třeba detailně představovat, protože se s ním na stránkách Mozaiky pravidelně setkáváte. Kromě základní informace o jeho náplni, dělení věkových kategorií – a dle nich i odborných týmů, se tu však objevily zajímavé informace o výstupech dotazníkového šetření, jež probíhalo od června do září 2010 (více také na kliveni.pionyr.cz). Bylo rozděleno na různé věkové kategorie dětí, ale pamatovalo i na mládež a také na vedoucí oddílů a učitele. Jeho cílem bylo zjistit, jak děti a mládež tráví volný čas, co je baví, co jim chybí, jaké činnosti jsou pro ně přijatelné a podobně. Z tohoto šetření například jasně vyplynulo, že nejen děti, ale i mladí lidé ve věku 15 – 26 let mají zájem



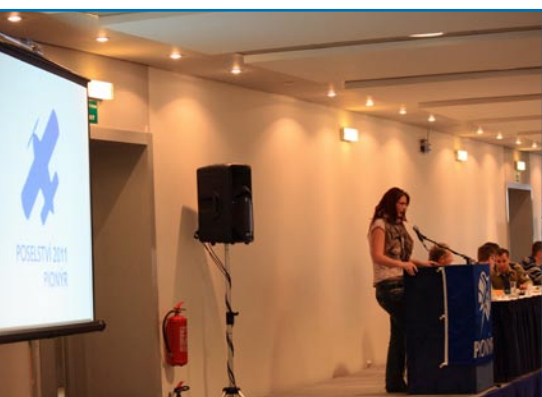
se sdružovat a někam patřit, trávit čas s kamarády, prožívat dobrodružství a zkoušet různorodé aktivity. Dotazníky pro vedoucí pak mimo jiné ukázaly, že vedoucí mají alespoň částečné povědomí o školním prospěchu dětí a snaží se ho zohlednit, nebo že nejobtížněji se jim do činnosti

klíčení
ROSTEME S DĚTMI

zařezuje technika a kultura. Poslední část dotazníků byla určena učitelům. Jejich odpovědi například ukázaly, že mají přehled většinou jen o mimoškolních aktivitách přímo navázaných na školu.

Šlo o nejrozsáhlejší výzkum v rámci Pionýra od roku 1990. Zapojilo se 50 tazatelů po celém území Česka, bylo sesbíráno více než 4 500 dotazníků od členů i nečlenů Pionýra. K jeho výsledkům se v Mozaice ještě podrobněji vrátíme.

Poselství



O Poselství 2011 (chystané obsahové konferenci Pionýra) se v Mozaice dozvídáte také pravidelně, především o obsahu připravovaných témat, o kterých by měli účastníci jednat a hledat cesty, jak

v nich v budoucnu pokročit dál. Na výročním zasedání zazněly informace především organizačního charakteru, které je ale také dobré připomenout:

- v průběhu ledna je možné se na Poselství přihlašovat na webu poselstvi.pionyr.cz;
- akce proběhne 25. – 27. 3. 2011 v Mladé Boleslavi;
- na adrese poselstvi.pionyr.cz také najdete aktuální informace a diskuze k jednotlivým tématům;
- informace můžete najít také na sociální síti Facebook ([facebook.com/poselstvi](https://www.facebook.com/poselstvi));
- maximální počet účastníků je

stanoven na 150; kontaktovat pořadatele lze také na e-mailové adrese poselstvi@pionyr.cz.



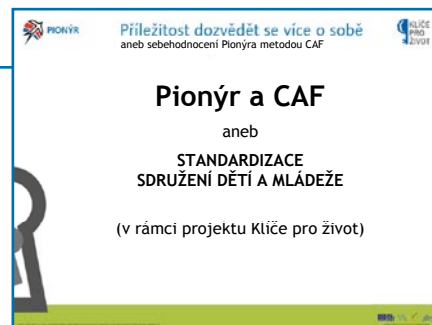
POSELSTVÍ 2011
PIONÝR



Sebehodnocení Pionýra metodou CAF

O práci CAF týmu jste se v Mozaice mohli již také dočíst. Jde o aktivitu, do které jsme se zapojili v rámci projektu Klíče pro život (v části standardizace sdružení dětí a mládeže) a jejím cílem je nejen samotné hodnocení Pionýra dle jasně daných kritérií, ale také hledání cest ke zlepšení tam, kde jsou odhaleny nedostatky. Kromě představení samotné skupiny a jejích aktivit přiblížila prezentace delegátům informace o metodě CAF a jejím užití v Pionýru – jako např.

možné přínosy a konkrétní důvody, proč se Pionýr do této iniciativy zapojil, dále samotné výsledky hodnocení a další výstupy pracovní skupiny, jež na výsledky hodnocení navazují (například soubor opatření navrhovaných do budoucna, zvaný akční plán). Důležitou součástí prezentace bylo také objasnění výhledu do budoucna – na základě usnesení České rady Pionýra a teď už i Výročního zasedání Pionýra bude CAF tým pracovat dál, přičemž se bude zabývat například pojmenováním



a popsáním procesů ve sdružení, ale také přípravou na další hodnocení, které má probíhat v tříletém cyklu vždy před výročním zasedáním.

Změna je život

Nový rok často přináší různé změny. Někdy jen na chvíli, například do doby, kdy se rozhodneme, že novoroční předsevzetí si dáváme jen proto, abychom je mohli porušit. Někdy ale i na delší dobu – takové nastávají na Ústředí Pionýra v ČR – přesněji v jeho personálním obsazení. Protože Ústředí je tu především pro vás, jistě není na škodu vás s těmito novinkami seznámit. Na této stránce vám představíme nové posily a zároveň využijeme příležitosti rozloučit se s kolegy, kteří odcházejí, a poděkovat jim za jejich práci.

Ústředí Olympem?

Pionýrské Ústředí je nezřídka vnímáno jako jistá až bájná instituce, kde je vše možné a vše dovoleno... Která ovšem také za všechno může a všeho je vinna...

Na jednom jednání před výročním zasedáním Pionýra zazněl také námět, aby se o Ústředí zase začalo více hovořit – přiblížilo se dění na něm, aby se takřikajíc poodhrnula opona. Protože rozhodně není zájmem nikoho vytvářet z Ústředí jakkoli mytickou půdu či prostředí, nabízejme čtenářům několik pohledů na Ústředí: na lidi tam pracující, náplň jejich práce...

Ústředí je totiž vším možným, jen ne místem pobytu bohů užívajících si nektaru a božské zahálky. Statut Pionýra o něm hovoří jako o místě „...které je určeno zejména pro administrativní a organizační zajištění činností vykonávaných předsedou Pionýra a členy VV České rady Pionýra, není právnickou osobou a jeho pracovníci, pokud svou činnost vykonávají na základě pracovněprávního vztahu, jsou zaměstnanci sdružení Pionýr.“

To je jeho základní vymezení. Ostatně k předpisům okolo Ústředí se ještě dostaneme v dalších číslech Mozaiky. Především je ale naplněno lidmi, za stavem se proto nejdříve u některých konkrétních pozic a jmen.

red

Hlas v telefonu?

Po třech letech odchází z Ústředí Pionýra Zuzana Daňhelková, kterou mnozí z vás znají přinejmenším po hlase, protože po celé tři roky to byla většinou ona, kdo zvedal telefony, když jste na Ústředí volali. Někdy jen vaši žádost předala dál, často ale uměla pomoci sama. Jako její kolegové jsme ale znali prostředí blíže a věděli jsme, že zvedání telefonů je jen maličká část její práce. Poznali jsme ji jako bystrou a organizačně schopnou a velmi praktickou slečnu. Sice s trochu (více!) prořízlou pusou, ale také vždy ochotnou pomoci a poradit.

Děkujeme Ti, Zuzko, za práci a pomoc. A neloučíme se úplně – práce ve Výkonném výboru ČRP, pro kterou ses jako dobrovolník rozhodla, znamená, že budeme spolupracovat dále.



Strážkyně pokladu

Když naše dlouholetá účetní Markéta Fraitová odešla na mateřskou dovolenou, bylo třeba hledat někoho, kdo by zastal alespoň část její práce. Na určitou dobu se této úlohy ujala Jitka Kulhánková. Táhlo ji to ale především k dětem, a tak se začátkem školního roku odešla pracovat do školní družiny. Druhá pozice na úseku ekonomiky však nemůže zůstat prázdná, i s ohledem na potřebu obhospodařovat též nemovitosti Pionýra. V srpnu 2010 na uvolněné místo nastoupila Iva Šafaříková. Rychle se rozkoukala a k základním povinnostem „strážkyně pokladničky“ převzala i veškerou agendu a dokumentaci nemovitostí a stala se styčnou osobou pro všechny správce objektů převzatých z Fondu dětí a mládeže v likvidaci.



Arbiter elegantiarum

Tak byl v antickém Římě v době císaře Nerona zván patricij Petronius a tento jeho titul by se dal přeložit jako rozhodce ve věcech vkusu. Podobnou roli na Ústředí Pionýra na několik roků přijal Jiří Jirsa, který se začátkem roku 2011 také odchází. Nebyl sice úplně prvním, kdo se tu věnoval grafice, ale po vystřídání několika „civilkářů“ se dá říct, že toto pracovní místo v podstatě vytvořil od začátku, tak trochu sám sobě na míru. S jeho prací jste se mohli setkat při mnoha příležitostech a v mnoha podobách. Byly to propagační předměty, internetové prezentace (jako třeba dobrytabor.cz), různé publikace (např. katalog základen „Kde hlavu složit“) a také Mozaika, kterou právě držíte v ruce. Býval nezřídka i objektem kritických slov – jak to tak v takové oblasti pohybující se v nejednoznačných kategoriích jako je „krásno“ a „ošklivo“ bývá. Nepopíratelnou zásluhou v posledních letech je zavedení grafického manuálu Pionýra do běžné praxe.

I on si za léta odsloužená na občas hodně tvrdé židli zaměstnance Pionýra zaslouží poděkování.

Jirka má již svého nástupce, je jím Tomáš Bořil, který ho na Ústředí takřikajíc stíhá. Má za sebou zkušenosti z více oborů, sám o sobě říká, že by rád uplatnil i další své schopnosti – a není důvod, aby k tomu nedostal prostor. Ostatně jeho majestátní postava ho předurčuje k jednomu zcela praktickému využití – nejmenovaná kolegyně to ihned zhodnotila slovy, že bude úžasné využitelný k obsluze horních regálů ve skladu, vzrůstem totiž určitě převyšuje dva metry. Všichni uvidíme, jak vzájemná spolupráce zafunguje. Pokud tak dobře, jak doufáme, projeví se to na následující roky na mnoha různých materiálech, se kterými se budete setkávat.



Zapojte se do mezinárodního projektu

All Together Against Climate Change (ATACC)

V roce 2011 bude mezinárodní organizace IFM-SEI pořádat dlouhodobý projekt, do kterého se může zapojit i jeden pionýrský oddíl/pionýrská skupina. Pokud se tedy zajímáte o přírodu a občas do programu svého oddílu zahrnete i nějaké to ekologicko-naučné téma, je zde prostor právě pro vás.

Hlavními tématy projektu jsou:

- životní prostředí
- média
- peer-to-peer education (výchova mezi vrstevníky/kamarády)

Za skupinu se hlavní části aktivit zúčastní dva vedoucí ve věku 18–26 let, pokud možno muž a žena. Ti se stanou hlavními kontaktními osobami a i hlavními aktéry projektu. V první fázi bude projekt probíhat pomocí e-learningu, kde účastníci budou mít



k dispozici první materiály. Projekt jako takový je určen pro následné použití v dětském kolektivu, tudíž mnoho aktivit, které se vedoucí v rámci projektu naučí či vyzkouší, budou moci následně použít během svých oddílových schůzek. V květnu bude následovat týdenní školení (předběžně v první polovině května), které proběhne v Německu (nedaleko Düsseldorfu). Na základě školení obdrží každá skupina základní mediální vybavení (kameru, program na střihání) a dále drobný příspěvek na zorganizování aktivity se svým oddílem na téma životní prostředí na veřejnosti. V létě 2011 budou moci účastníci projektu navštívit mezinárodní tábor organizace Woodcraft Folk s názvem CoCamp (Walesby, Velká Británie), kde připraví pro ostatní účastníky tábora workshop na témata projektu, ale také si prostě a jednoduše užijí tábor. Na podzim 2011 (po všech uspořádaných místních akcích) proběhne dále pro účastníky vyhodnocovací setkání (předběžně Oslo, Norsko), kde se pochlubí výsledky svých místních aktivit, vyhodnotí dopad na oddíl a celkově zhodnotí své zapojení do projektu.

Projekt je zajímavý z hlediska obsahu, materiální i finanční podpory pro zapojenou skupinu a i tou trochou cestování. Na druhou stranu musí zapojená skupina k projektu přistoupit



dostatečně zodpovědně a předem si zajistit, že se vybraní účastníci (dva vedoucí) budou moci zúčastnit hlavních aktivit projektu a také zrealizovat aktivitu na místní úrovni.

Pro shrnutí – kalendář aktivit

2011

březen – duben – e-learning, aktivity k dispozici na internetu, využití v oddíle;

květen – školící kurz, 10 dnů, od pátku do neděle následující týden;

červen – září – aktivita na místní úrovni e-learning, 2. část;

25. 7. – 10. 8. – CoCamp;

říjen/listopad – schůzka na vyhodnocení.

V případě zájmu o projekt či více informací kontaktujte Jiřího Letu, letik@pionyr.cz, 777 745 885.

Presidium IFM-SEI tentokrát v Belgii

Začátkem prosince se sešlo Presidium IFM-SEI na svém druhém jednání v novém funkčním období. To proběhlo za přispění Belgické organizace Faucon Reuge, která zajišťovala zázemí a přivítala zvolené zástupce z celého světa. Stejně jako mnoho jiných aktivit během letošní zimy, i Presidium bylo ovlivněno sněhovou kalamitou, která zasáhla celou Evropu. Kvůli zrušenému letu přes Frankfurt se ho totiž nezúčastnila Sri Eni Purnamawatti z Indonésie, která musela zůstat ve 35 stupních celsia indonéského Medanu namísto zasněžené Evropy. Samotné jednání Presidia mělo spíše plánovací charakter a kromě „povinných“ témat se věnovalo především přípravě Mezinárodního výboru (taková celosvětová ČRP), mezinárodnímu táboru CoCamp (mohli jste se o něm dočíst

v minulém čísle Mozaiky) a novému projektu IFM-SEI s názvem „All Together Against Climate Change“ (viz výše). Asi největším tématem však byla diskuse o budoucnosti mezinárodní organizace. Jednalo se o vyhodnocení výstupů z Kongresu IFM-SEI, z mezinárodního tábora Train for Change a ze setkání Evropské sítě IFM-SEI, kdy na různých místech měli účastníci těchto akcí prostor vyjádřit, co se jim na mezinárodní organizaci líbí či nelíbí. Presidium tak začalo připravovat plán na proměnu IFM-SEI, o které by měl jednat následující Kongres na jaře 2013. Hlavními body bylo zkrácení funkčního období ze tří na dva roky a změny ve složení Presidia. Do budoucna by tak mohl být v Presidiu pouze jeden zástupce za každý region a dále by byli členové zodpovědní

za jednotlivé oblasti činnosti. Navrhovaných změn bylo ještě mnohem víc, nicméně všechny jsou zatím ve fázi úvah a připravovaných materiálů. V rámci přípravy na nadcházející mezinárodní výbor byly vyhlášeny nové volby na volné pozice v Presidiu a Kontrolní komisi IFM-SEI. Výzva je otevřena pro zástupce regionů Asie, Afrika a Latinská Amerika, a to na dvě pozice v Presidiu. Dále byla otevřena výzva na nominace do funkce člena Kontrolní komise, kde je regionální zastoupení neomezené, tudíž se o místo může ucházet zástupce kterékoliv členské organizace. Termín Mezinárodního výboru byl stanoven na červen 2011 a proběhne v Berlíně.

Jiří Let
viceprezident IFM-SEI za Pionýr



IFM – SEI

Klíčení nejmladší odborné týmy III

klíčení
ROSTEME S DĚTMI

Bylo – nebylo, skoro by se chtělo začít pohádkou. Pohádky přece k nejmladším dětem patří. Tak tedy bylo – nebylo, jednoho dne se v klubovně jednoho z našich oddílů začaly objevovat malé děti. Nejprve jeden prvňák, pak dva druháci, a pak ještě dokonce jeden předškolák. A jak už to u dětí bývá, chtěly si hrát. Jenže ouha. Připravený program byl pro ně těžký a starší děti pro ně moc rychlé a někdy i hlučné a divoké. Instruktoři, kteří jim pomáhali, postupně začali zjišťovat, že připravit pro ně zvláštní program je snazší. Kdo jim přece má neustále „překládat“ pokyny a pomáhat s řešením každodenních problémů. Na to se příští školní rok musíme připravit lépe.

O prázdninách jsme se tedy věnovali přípravě zvláštního programu pro nejmladší. Jenže těch dětí tu bylo ještě víc než loni. A tak nezbylo, než jim vytvořit zvláštní schůzky. Z pohledu pedagoga je vše jasné, předškoláci prostě mají jiné potřeby než nejmladší školáci a ti zase jiné než děti, které mají už dva tři roky školy za sebou...

Projekt Klíčení si této zvláštnosti nejmladších dětí všimá, a pokouší se jim nabídnout program šitý na míru. Při jeho tvorbě se vycházelo ze zkušeností s obdobným programem – Zvířátka.



Tento projekt je zaměřen na nejmladší školáky a v rámci projektu Klíčení se počítá s jeho úpravami pro děti se specifickými potřebami učení. Program pro předškoláky na tento program myšlenkově navazuje, ale vlastně jej předbíhá. Podobně jako ve Zvířátkách je zde několik zvířátek. Ta zde slouží jako průvodci pro nejmladší děti, aby se nebály při svých objevných cestách. Procestují s nimi čtyři roční období a prožijí mnoho zajímavostí. Každé roční období se odehraje malý projekt – na 6 až 8 týdnů, to aby pro děti nebyl rok moc dlouhý, a navíc, aby se k projektu dalo přistoupit i během roku.

Jak si takový malý projekt představit? Tak třeba v jednom ročním období se vypraví děti spolu s mravencem do jeho obydlí. Navštíví přitom různé komůrky, ve kterých si vyzkoušejí různá řemesla a nástroje. Také si přitom vytvoří různé výrobky, se kterými se budou moci pochlubit doma. To nám ale nestačí. Na závěr malého projektu pozveme rodiče, aby přišli a radovali se s námi na malém karnevalu. Na něm budou mít děti a možná i jejich rodiče maškarní masky inspirované nejrůznějšími řemeslníky a pracovníky...

Zatím je však ještě moc práce před námi. Musíme si pořádně rozmyslet, jakým způsobem budeme pomáhat dětem, které potřebují specifickou pomoc. Nejmladší děti nemají zpravidla „poruchy učení“ – tedy přesněji své specifické potřeby ještě rozvinuty. O to více jsou možná neklidné, nesoustředěné a roztěkané. Musíme se proto věnovat budování sociálních kontaktů a schopnosti dětí žít ve společnosti svých vrstevníků. Nechceme vynechat ani to, co děti baví. Tedy nejrůznější říkanky, hádanky, kvízy, tanečky, písničky.

A kdo že to má všechno odpracovat? Základ pracovního týmu tvoří Jana Čiháková, Hanka Marešová a v poslední době se k nám přidala i Anička Nováková (dříve Kühnelová). Už dnes je nám ale jasné, že budeme potřebovat ještě nějakou ruku k dílu. Určitě budeme muset spolupracovat s výtvarníkem a určitě se nám bude hodit pomoc i pedagoga specialisty, který by připomínkoval naše představy o práci se znevýhodněnými dětmi.

Tak s chutí do práce a už si jen přát, aby náš výsledek zaujal nejen oddílové vedoucí a instruktory, ale především děti.

Jiří Tomčala



Mezi věcmi, které doma po lřta schraňuji, je brožurka kapesnřho formřtu. Mř 334 stran a modrř plastikovř desky s vbledlřm nřpisem Co mř znřt a umřt pionřr. Tak se nazřval vřchovnř systřm, kterř byl tehdy zavřdřen do řinnosti pionřrskř organizace. Brožurku v roce 1959 vydalo pionřrskř oddřlení řstřednřho vřboru řeskoslovenskřho svazu mlřdeře (řV řSM) v nakladatelstvř Mladř fronta.

Obvykle organizace ři sdruřenř pro dřti a mlřdeř nřjakř vřchovnř systřm nebo program majř. Pionřrskř organizace ho dostala ke svřmu 10. vřrořř zalořenř. Mřl řtyři stupnř a byl urřen dřtem od 3. třřdy (1. stupeň) do 8. a 9. třřdy (4. stupeň). Mřl vřdy řadu zřvaznřch a volitelnřch podmřnek s pomřrnř řirokřm zřbřrem povinnostř, znalostř, dovednostř, vřdomostř i zdatnosti. A prřvř v tom byla jeho slabina.

Tak jako pionřrskř organizace byla tehdy vřzřna na řkolu (skupina = řkola, třřda = oddřl), i vřchovnř systřm dřtem prřlřř připomřnal uřebnř program. Samř vedouci si s jeho realizaci řasto nevřdřli rady, neumřli ho přitařlivř aplikovat, vnřst do řinnosti romantiku, dobrodruřstvř, soutřřivost. Uř sřm nřzev – systřm – byl topornř, a tak nenř divu, ře se zřhy vytvořila poněkud deformovanř zkratka – CUMZUP. Za tehdy danřch podmřnek to vřak přece jen byl ocenitelnř pokus.

Napřřklad zmřnřnř brožurka dodnes překvapuje svřm obsahem, kterř je přřmo nabit praktickřmi radami, nřvody, nřmřty, hrami, přsnřmi, soutřřemi i dalřim konkrřtnřm materiřlem. Ne kařdř vedouci si vřak umřl vybrat a přřdat nřco vlastnř tvořivosti, elřnu a nřpřidatosti. Nejen kladnř, ale i zřpornř zkuřenosti jsou vřak pro vřvoj vřdy potřebnř.

... a co bylo dřl

A zkuřenosti byly! V polovinř ředesřtřch let se rozvinula řinnost pionřrskřch zřjmovřch klubř, jejichz organizřtory se staly dřtskř a pionřrskř časopisy (viz Tržičtř v Mozaice 8 – duben 2010).

Nejprve se v ABC objevilo 15 dřkazř odvahy a vřsestrannosti. Co na tom, ře leckomu připomřnaly 13 bobřřkř, které dřvno předtřm vytvořil spisovatel Jaroslav Foglar – podle skautskřho programu! I v pionřrskř řinnosti bobřřky přeřřivaly, jen byly jinak pojmenovřny nebo upraveny. Kdyř na poãatku sedmdesřtřch let vznikla Pionřrskř organizace Socialistickřho svazu mlřdeře (PO SSM), fungoval uř takř novř vřchovnř systřm (VS) pro jiskry a pionřry Plameny a Cesty a objevujř se v nřm dřkazy jako pojmenovřnř zadrřnř pro plameny i cesty. Nadstavbovou řastř řS se střvajř zřjmovř odznaky a odznaky odbornostř.



Přřpřnřãek připomřnř

- Procviãte si zřsady zřchranu tonoucřch přř proborenř ledu na řekřch, rybnřch a vodnřch nřdrřich!
- Přřpomeňte si zřklady ošetřeni zraněnych přř jřzdě na lyřich, snowboardu, sřnřch a jinřch sřňkovadlech!
- Dbejte na sprřvnř obleãenř a chovřnř dřtř přř zimnřch sportech a zejmřna přř vřpravřch nebo vychřzkřch do zimnř přřrody! Kontrolujte, zda majř aspoň zřkladnř nřhradnř souãastky obleãenř.
- Vãas dřti přřpravte, jak se zachovat, pokud vřs přř sportovřnř nebo na vřpravě zastihne řpatnř počasř, hustě sněřenř, mřzř a jině kalamity – vãetnř dopravnřch!
- Ovřřte si, zda dřti majř nabitě mobily a dostateãnř kredity pro přřpad, ře zabloudiv, ztratř se nebo budou potřebovat zavolat o pomoc pro nřkoho jiněho.
- Přřzkouřejte, zda pionřři znřjř řřsla třřnovřch linek – policie, mřstske policie, zdravotnř nebo horskř zřchrannř sluřby, hasiãř, i vaře – tedy vedoucřch, aby i vřm mohli podat zprřvu v přřpadě nouze nebo potřeby.
- Přř nejbliřř vřhodnř přřležitosti si procviãte rozdělřvřnř ohnř v zimě a na sněhu, přřpadnř nouzově signřly – pokud uř je nemřte nacviãenř!
- Kromě nezbytnřch rad, vřstřah a varovřnř využijte co nejvřce řasu k zimnřm hřm, soutřřřm, sportovřnř a jinřm zřbavřm, jako je stavěni sněhovřch soch a staveb, boje o sněhově pevnosti, stopovacř hry a soutěře.
- Zkrátka a dobrě, přřijte zimu v pohodě a ve zdravř! A nezapomeňte přřzvat i dřti z vařeho okolř! Ukařte jim, ře jste dobrř parta, kterř je rřda mezi sebe přřjme!

Proã o tom přři a poněkud řřřejř? Ubřvř pamětnřkř a kdo-vřkde konãř přřsmnř i obrazově materiřly z minulosti. I nřř Pionřr promřřlř svě cesty, programy, vřchovu, jednotřci prvky. Proto takě pro nřř platř: **Co bude dřl?**

Hadřř (scifiveta@quick.cz)

Robin a Přřta – „V poslednř chvřli“

KRESLř: J. FILřPEK – YEER
PřřSE: V. TOMAN – HADŘ



Budme na to připraveni

Těch smutných zpráv v letošní zimě přibýlo. Zima opravdu překvapila a zdá se, že leckde překonala sama sebe. Mrazivé dny si vybraly daň – umírali lidé, většinou bezdomovci.

Kupodivu jsme se o tom bavili i na našich družinovkách a oddílovkách. Není se co divit. Umrznul i jeden z bezdomovců, kteří často posedávali na lavičkách u cesty vedoucí k blízké škole. Jako by si někteří z pionýrů teprve teď

uvědomili, že ho vlastně znali od vidění.

Nebyl na tu skupinku příliš příjemný pohled – kouřili, popíjeli laciné krabicové víno a pivo, občas jedli i to, co školáci zahodili. A jejich oblečení? Co kde našli, co jim kdo dal. O nějaké čistotě se už vůbec mluvit nedalo.

Když uhodily mrazy a napadl sníh, kamsi zmizeli. Snad do nějakých útulků, opuštěných domů, sklepů, doupat v lese, kdo ví... Ten, kterého při kontrole krmítek

v lesoparku našli naši tři nováčci, měl štěstí – objevili ho v poslední chvíli! A správně jednali! Zima ještě nekončí, kdo ví, co nám přichystá kromě radovánek na sněhu i ledu. I mezi našimi pionýry je teď větší zájem o to, jak se zachovat v různých zimních situacích! Ať jsou to hry, soutěže, sportování – nebo i ošetřování zraněných a záchrana! Nepochybuji, že je tomu tak i v té vaší pionýrské partě!

Oddílák Boubín

Důležité upozornění

Záchranáři a řidiči ambulance si všimli, že u dopravních nehod má většina zraněných u sebe mobilní telefon. U zraněných osob, se kterými nelze komunikovat, zásahové síly neví, koho by měly z dlouhého seznamu adres kontaktovat.

Řidiči a lékaři záchranné služby tedy navrhli, aby každý zadal do svého adresáře v mobilu osobu, kterou je třeba kontaktovat v nouzovém případě, pod jednotnou zkratku. A tou je mezinárodně uznávaná zkratka ICE = In Case of Emergency (pro případ záchrany).

Pod touto zkratkou zaznamenejte telefonní číslo osoby, která bude v případě nouze kontaktována policií, hasiči či první pomocí.

Pokud chcete kontaktovat více osob, potřebujete ICE1, ICE2, ICE3 atd.

Informujte prosím o tomto hlášení všechny své kamarády a známé, aby tato zkratka nalezla celosvětové uplatnění.

Toto upozornění vydal Červený kříž a záchranné organizace

Stopařská škola

Sněhová pokrývka, nejlépe čerstvá, je ideální pro stopovací hry, ale i pro pozorování života v přírodě. Stopování má svůj význam i ve městě, kde se můžeme soustředit na parky, lesoparky, zahrady a nezastavěná místa. Děvčata i kluci by se měli seznámit aspoň se stopami nejnámějšími, které najdeme jak na venkově, tak ve městě: stopy psa, zajíce, vrány, veverky, divokého králíka, koroptve.

Pro výcvik poslouží třeba pes, kterého někdo vlastní nebo přivede. Všimněte si, co je na jeho stopě ve sněhu charakteristické: maličká čárka na jedné straně a na druhé pak několik sněhových hrudek.

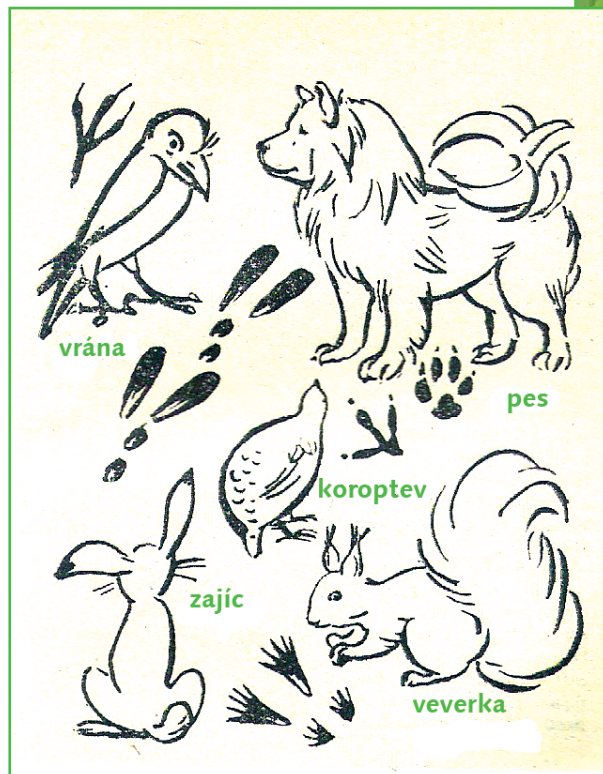
Hrudky jsou vždy na té straně, kam zvíře šlo, a na opačné má čárky. Zkuste i různé druhy jeho chůze, sedu a běhu.

Zaznamenávejte si, čí stopy nacházíte v okolí svého bydliště, na zahradě, na hřišti, a samozřejmě v lese či volné přírodě. Můžete stopy kreslit, fotografovat neb dokonce odlévat. Společně pak vytvoříte přehled zvěře, která žije ve vašem okolí. Šikovnější pionýři-kreslíři mohou vytvořit kresby vystopovaných zvířat a ptáků a doplnit je nákresem jejich stopy.

A ještě něco navíc. V zimě můžete přítomnost toho kterého zvířete poznat nebo určit i podle toho, čím se živí. Zajíc třeba okusuje kůru stromků – akátu, ovocné stromky, měkké dřeviny.

Olda Tramp

Kresba: archiv autora



Dětská porta „všetulské dostavník“

Holešov

2010 pět ve Všetulích

Dne 20. 11. 2010 se uskutečnil 2. ročník oblastního kola postupové pěvecké soutěže „Všetulské dostavník“, který pořádá PS Holešov se zlínskou krajskou radou Pionýra ve spolupráci s SVČ-TYMY.

Vše začalo ráno příchodem členů skupiny TEXAS, kteří pro tuto akci zapůjčili aparaturu, a jeden z členů se ujal práce zvukaře. Poté se postupně začali scházet soutěžící, obecnostvo a také porota.

Moderování pěveckého dopoledne se ujali za SVČ – TYMY Hanka a za Pionýr Holešov Kuba. Úvodním slovem nás také přivítala Jarmila Vaclachová, která je jak ředitelkou SVČ – TYMY, tak hlavní vedoucí pionýrské skupiny z Holešova. Soutěžilo se celkem ve třech kategoriích a jedné samostatné. Tu samostatnou si vytvořil Jakub Tichý se svým vstupem s písničkami známého písničkáře Jarka Nohavici. Výběr písniček byl velmi pestrý. Ve všech, až na jednu anglickou, zněla krásná čeština, což přivítala pochvalně také porota.

Vše rychle ubíhalo, a tak se po druhém kole porota odebrala do zákulisí, aby vybrala vítěze. Měla velmi těžkou práci, neboť všichni soutěžící byli skvělí, ovšem nejlepší může být vždy jen jeden, a tak nezbývalo, než se rozhodnout. Po krátké přestávce porota vyhlásila výsledky. První místa ve svých kategoriích obsadily Vendula Šturmová, Karolína Vaclachová a Nikol Gazdová. Divácké hlasování jednoznačně vyhrála skupina ze ZŠ Zdounky „Pišišvorové“.

Jelikož toto oblastní kolo je soutěží postupovou, byli porotou vybráni zpěváci i skupiny, kteří postupují do celorepublikového finále konaného v Praze. Velké poděkování patří sponzorům a organizátorům Pionýra, PS a SVČ. Další ročník Všetulského dostavníku je za námi. Viděli jsme spoustu krásných vystoupení, nadějných zpěváčků a už teď se těšíme na příští ročník.

Mirda Koumar, fotograf PS

Turnaj v ringu oslavil dvacetiny

Dne 6. 11. 2010 se uskutečnil tradiční turnaj v ringu, jehož tradice sahá do roku 1990. Od tohoto roku se pravidelně jednou ročně setkávají členové PS M. Očadlíka z Holešova a TOM Pawnee z Bystřice pod Hostynem a měří své síly při turnaji v ringu. V letošním roce se turnaj konal v Holešově, odehrával se v tělocvičně SVČ – TYMY. Celkem se letos zúčastnilo šest týmů. Mladší hráli s jedním ringem na dva sety po sedmi minutách, starší se dvěma ringy. Po závěrečném sečtení bodů vyšli vítězové z obou kategorií. Po loňském vítězství pionýrů letos zvítězili v obou kategoriích pro změnu tomíci. Všichni účastníci turnaje obdrželi diplomy a drobné odměny. Vítězové si tradičně pochutnali na výborných dortech. Věříme, že tato pěkná, dvacetiletá tradice, bude pokračovat i v dalších letech. Už nyní se těšíme na další ročník turnaje 2011!

Jarmila Vaclachová, vedoucí PS



Skupina Kamarádi

Hurá za Vydrýskem, ale i dál...

Sušice

Není to tak dávno, kdy jsme si užívali teplých srpnových večerů na táboře a přemýšleli, kam bychom se s našimi dětmi mohli vydat letos na pochod. Jak je již naším dobrým zvykem, každý rok pořádá Pionýrská skupina Otava Sušice koncem října Podzimní výpravu. No a kam jinam vyrazit než za největšími krásami Šumavy.

28. října jsme během dopoledne úspěšně vypravili dva naplněné autobusy od klubovny. Obě trasy začínaly na Antýglu, ale to je tak vše, co měly společné. Super práci odvedl náš pomocný oddíl 15+, který podél trasy Vchynicko-Tetovského kanálu rozmístil úkoly, aby se děti více bavily. Stejnou roli plnily obdobné úkoly i na trase Povydří, zde se ale všichni účastníci více věnovali obdivování neuvěřitelné síly a moci přírody. Samozřejmě jsme nezapomněli upozornit děti, že na Turnerově chatě nás čeká odpočinek a malé překvapení. Vzhledem k tomu, že jen málo z nich někdy vidělo živou vydru v nedotčené přírodě, byly Vydrýskem uneseny.

Vykulené oči, otevřené pusinky a radostné pokřiky „Hele koukej!“ při pozorování divokých zvířat, prohlížení velikých kamenů, několikametrového „hrnce“ a plnění připravených úkolů nám byly velkou odměnou i potěšením, protože víme, že výlet se líbil nejen dětem, ale i jejich rodičům. Zvláštní poděkování a pozdrav bychom chtěli poslat našim horažďovickým pionýrským kamarádům, kteří se k nám často připojují, a také Dětskému domovu v Kašperských Horách, protože při celkovém počtu 116 účastníků, krásném počasí a spoustě kamarádů si akci užil opravdu každý.

Hana Čubová, PS Otava Sušice



Podzimní výprava na Šumavu

Prácheň

Využili jsme volna a vyrazili na pozvání Pionýrské skupiny Otava Sušice na „Podzimní výpravu na Šumavu“. Na vlakovém nádraží se nás sešlo úctyhodných 49 účastníků (včetně rodičů, které bereme rádi s sebou stále častěji) a to ještě nemohli jet všichni. V Sušici jsme přestoupili do autobusů. Celkem nás bylo 116 účastníků. Všichni jsme vystoupili na Antýglu a tam se rozdělili na dvě party. Ta zdatnější (asi 50 turistů) vyrazila směrem Vchynicko-tetovský plavební kanál – občerstvení u Fruhalfů-Hauswaldská kaple až do Srní. Druhá parta, které velel Šedý medvěd, šla o něco snazší trasu přes Turnerovu chatu a zakončila svůj pochod na Čeňkově pile. Počasí nám celkem přálo a splnili jsme i úkoly, které byly pro nás na trase pionýry ze Sušice připravené. Na plnění všech úkolů se podíleli i rodiče.

Jirka Lupíšek, PS Prácheň



Mikulášské odpoledne

Kdyně

Z instruktorů Pionýrské skupiny Jitřenka Kdyně se stali v neděli 5. prosince 2010 andělci a čertíci. Pořádali jsme totiž pro veřejnost Mikulášské odpoledne v místním malém kulturáku Modrá Hvězda, ve kterém jsme umístili 10 stanovišť, kde měly děti za úkol plnit v roztomilých čertíků a andělíčků jednoduché ale i složitější úkoly. Při samotném vstupu na akci se pohyboval Pionýrský pes a rozdával dětem startovní Mikulášské kartičky, kam sbíraly děti razítka, a za plnou kartičku mohly jít na podium, kde na všechny trpělivě čekal Mikuláš a rozdával dětem nejenom pravé Mikulášské podpisy, ale také čokoládové Mikuláše nebo adventní kalendáře. Jednalo se o první ročník a přišlo úžasných 140 soutěžících. Vedoucí z PS Jitřenka Kdyně jsou potěšeni velkou účastí a slibují všem, že za rok proběhne i druhý ročník.

Ivana Mochurová, PS Jitřenka Kdyně



Mikulášské Capartice 2010

Horní Bříza

Pionýrská skupina Horní Bříza uspořádala 3. 12. – 5. 12. 2010 setkání členů oddílů Větrník a Dráčata v Caparticích v Českém lese. Střechu nad hlavou jim poskytla TJ Spartak Klenčí pod Čerchovem ve svém ubytovacím zařízení. Pozvání na letošní setkání přijalo i několik rodičů, kteří zároveň pomáhali s dopravou batohů, stravováním i ukázkou výroby a zdobením vánočních perníčků. Výhodou byl i dostatek sněhové pokrývky, takže nechyběla ta pravá koulovačka neboli lov jelenů a sjezd na bobech a saních. Večer nechybělo hraní stolních her a samozřejmě i sobotní návštěva Mikuláše, anděla i čerta s nadílkou. Velká škoda, že tuto příležitost nevyužilo více oddílových dětí.

Jaroslav Novák, PS Horní Bříza



Po stopách Yettiho

Koloveč

Naše pionýrská skupina Kolo Koloveč ve dnech 22. – 24. 10. 2010 zorganizovala víkendovou výpravu „Po stopách Yettiho“. Páteční večer pro nás začal sbíráním nejrůznějších informací o Yettim, které nám naši předchůdci zanechali ukryté v důmyslných skrýších. Protože nám zbyl čas před spaním, využili jsme ho k hraní zábavných deskových her.

V sobotu ráno dorazila naše výprava do domorodé vesničky Tibefanů, kteří nás naučili vyrobit si jejich tradiční klobouky. A protože někteří z nás nevěděli, jak Yetti vypadá, tak museli vyřazováním nesprávných nápověd přijít na jeho skutečnou podobu.

Po dobrém obědě jsme se vydali do tajemné Shambally, kde prý Yetti slouží jako strážce. Přes stanoviště jsme se dostali dovnitř, kde nás ovšem čekalo velké lákadlo, a to zlaté sošky. Ovšem pokud jsme si je chtěli vynést, bylo to možné jen ve správném pořadí, což nebylo vůbec lehké.

Navečer se blížila sněhová vánice. Byl čas se někde utábořit, abychom byli připraveni na zítřek na lov Yettiho. Proto se náš vedoucí rozhodl postavit pevné igelitové stany, které nás ochránily.

V nedělní mlhavé ráno, kdy už jsme věděli, že teď je vhodná doba jít Yettiho hledat, jsme si nakreslili jeho obrázek. To proto, abychom si ho nespletli s něčím či s někým jiným. A ještě jsme o něm složili písničku.

Po svačině, v mlze a jemném dešti, jsme blízko našeho obydli narazili na jeho stopy a po delším hledání ho opravdu našli. Byl už na turisty zvyklý a po krátkém přemlouvání se s námi společně vyfotil.

S úsměvem a nadšením jsme se vrátili do chaty. Sbalili se a odešli zpět do civilizace a domů.

Magdalena Hergetová, PS Kolo Koloveč

Všechno nejlepší!

- 15. 1. slaví své 55. Narozeniny Mgr. Antonie Walterová z PS JUDO (Moravskoslezská KOP).
- 26. 1. slaví své 60. Narozeniny Květa Rabová z PS Přelouč (Pardubická KOP).
- 31. 1. slaví své 60. Narozeniny Jiří Duchoslav ze 78. PS Skalka (Pražská OP).

Gratulujeme a přejeme k narozeninám i do nového roku jen to nejlepší.

Sexuální orientace

Ve srovnání se dvěma minulými čísly, věnovanými smrtelně nebezpečné nemoci AIDS a viru HIV, který ji způsobuje, tentokrát volíme téma v podstatě oddychové. Přesto může být obzvlášť mezi dětmi dost choulostivé a hodí se umět jej alespoň stručně vysvětlit.

Jde o vrozenou citovou a sexuální preferenci jedinců opačného (heterosexualita) nebo stejného (homosexualita) pohlaví. Podle některých odborníků existuje i orientace bisexuální, kdy dotyčný je zaměřen na obě pohlaví stejně. Jiní experti tvrdí, že existuje pouze bisexuální chování, nikoli vrozená orientace. Od sexuální orientace je totiž třeba odlišovat sexuální chování, které nemusí být vždy s vrozenou dispozicí ve shodě. Zjišťování sexuální a citové orientace není složité. Jedinec se v sobě může dobře vyznat především tehdy, bude-li se zabývat obsahem svých erotických fantazií a snů, které může jen málo nebo vůbec ovlivnit svým vědomým přáním. Relativně spolehlivou informací přinese i poznání, do osob jakého pohlaví se dotyčný člověk eroticky zamilovává (to znamená, že po nich fyzicky i citově touží). Naopak zkoumání konkrétního sexuálního chování mnoho informací přinést nemusí, člověk se totiž může chovat v rozporu se svou vrozenou dispozicí. Obecně lze snad říci, že lidí s homosexuální orientací je v populaci kolem několika procent. V reprezentativních výzkumech chování lidí v ČR se opakovaně tyto údaje pohybují kolem 1-2 procent.

V civilizovaných zemích je homosexualita vnímána jako normální menšinová sexuální orientace. Homosexuálně orientovaní lidé mohou mít nicméně ztíženou situaci především v dětství a dospívání, kdy si poprvé uvědomí, že jsou příslušníky této menšiny. Většina z nich pak prochází obdobím zvaným comingout, v rámci kterého přijímají sami sebe i se svým menšinovým zaměřením a dávají možnost i svému okolí, aby je v této roli respektovalo. V naší společnosti je v tomto ohledu poměrně liberální klima, ale i tak se někteří homosexuálně orientovaní lidé ještě dnes setkávají s nepochopením a někdy i diskriminací. Tato diskriminace pochází většinou z přetrvávajících společenských předsudků a stereotypů. Právně byla většina nerovností již odstraněna, posledním krokem bylo uzákonění možnosti uzavřít registrované partnerství osob stejného pohlaví. Nevyřešenou otázkou do budoucna zůstává možnost adopce dítěte stejnopohlavními páry.

Pohlavní identita

Pohlaví každého jedince je určováno na několika úrovních. Genetické pohlaví je dáno pohlavními chromozómy, genitální pak typem pohlavních orgánů. Psychické pohlaví pak vyjadřuje skutečnost, zda se člověk cítí být mužem nebo ženou. Tato identita se odráží v myšlení, cítění i chování jednotlivce včetně jeho profese, zálib a společenských vztahů. Vnější projevy pohlavní identity nazýváme pohlavní rolí. To, jak se k dítěti chová jeho okolí od raného dětství, může jeho jistotu v dané roli potvrzovat nebo naopak prohlubovat budoucí konflikt nebo nejistotu. Výraznou roli zde hrají stereotypy. Jde o apriorní představy o povahových rysech, způsobech chování a zvycích příslušníků určité skupiny, aniž by byla brána v potaz individualita jejich členů. Stereotypy týkající se rolí mužů a žen nazýváme rodové stereotypy. V souvislosti s rodem hovoříme o femininitě (pasivita, soucit, čistota, jemnost, emocionalita, závislost, takt, klid, upravenost, krása) a o maskulinitě (potlačování emocí, orientace na práci, aktivita, dominance, soutěživost, technické a sportovní zájmy). Vlivem těchto stereotypů dochází k předběžnému očekávání, že náleží-li dítě k danému pohlaví, budou se u něj vyskytovat příslušné vlastnosti. Existence stereotypů vede k odlišnému očekávání, a tedy i k odlišné výchově děvčátek a chlapců. Není přitom zdaleka jasné, které vlohly a dispozice má dítě vrozené bez ohledu na jeho pohlaví a které se naučilo právě díky rodové konformní výchově. Dítě, jež svým chováním neodpovídá očekávaným rodovým stereotypům, vzbuzuje pozornost a může se stát i obětí šikany. Rodové normativy jsou sevřenější a striktnější pro chlapce, kteří se také v těchto případech stávají oběťmi útlaku v kolektivu výrazně častěji než děvčata. Výzkumy hovoří o 12 procentech dívek a 6 procentech chlapců, kteří významným způsobem překračují rodové normativy. 1 % chlapců a 5 % dívek přitom vyjadřuje občas touhu stát se příslušníkem opačného pohlaví. Většina extrémních projevů se časem zmírňuje. O skutečnou, hlubokou a zásadní poruchu pohlavní identity (transsexualitu) se jedná v minimálním počtu případů. Transsexualita je stav, v rámci kterého se dotyčný cítí být psychicky



příslušníkem opačného pohlaví, než jakého je po stránce biologické. Jde o vrozenou poruchu, která se týká promilové části populace. Někteří transsexuální lidé si svou odlišnost uvědomují od útlého věku, jiní ke konečnému sebepoznání dospějí v pubertě nebo i později. Transsexuální člověk má dvě možnosti řešení své situace. Může se pokusit adaptovat na své biologické pohlaví a žít v roli, kterou mu určuje, či projít komplexním procesem přeměny pohlaví nebo některou z jeho dílčích částí.

Mýty

Homosexualita je úchylka.

Nikoli, homosexualita je normální menšinová sexuální orientace.

Homosexuálně orientovaní muži jsou zženštilí, homosexuálně orientované ženy jsou mužatky.

Ne, u homosexuálně orientovaných lidí, stejně jako v heterosexuální většině, existuje nesčetně typů osobností, které chování člověka ovlivňují nejrozmanitějším způsobem.

V homosexuálních párech dělá jeden muže a druhý ženu.

Ne, a to ani v rozdělení domácích prací a ani v sexu. Stejně jako u heterosexuálních dvojic vždy záleží na tom, jak se partneři domluví a co komu vyhovuje.

Děti by se měly vychovávat tak, aby požadované rodové stereotypy splňovaly.

Ne, dětem by měla být dána v rodině, ve škole i ve společnosti taková volnost, aby mohly rozvíjet své nejlepší vlohly, bez ohledu na to, zda se jim říká „mužské“ nebo „ženské“.

Každé dítě, které rodové normativy překračuje, trpí poruchou identity. Nikoli, skutečnou a zásadní poruchou pohlavní identity (transsexualitou) trpí jen minimální počet dětí. Ale i těm (nebo zejména těm) je třeba vytvořit dobré podmínky k tomu, aby se mohly stát v budoucnu samy sebou.

Zdroj:

*Sexuální výchova – vybraná témata
6. Sexuální orientace
MUDr. Hanka Fífková*

O vývoji členů oddílů a skupin

Pionýrské rodinné stříbro: „Nesmrtelné“ oddíly II/5

Zkušenost desetiletí žijících oddílů a skupin i teorie sociální psychologie ukazuje i na etapy vývoje jejich členů od dětí až po vůdčí osobnosti. První etapa individuálního členství, nejdůležitější pro dlouhodobou existenci oddílů, bývá tříletá. Jiná zkušenost ukazuje, že i pevný oddílový kolektiv se vytváří zhruba tři roky. Tentokrát se autor, který 35 let vedl pražský oddíl Lvíčata, založený v roce 1970, svěruje se svou mnohaletou zkušeností. Jeho stále početný oddíl žije úspěšně i nyní.

1. rok

Nový člen konfrontuje skutečnost se svými představami, i s dřívějšími zkušenostmi, sbírá zkušenosti, co a jak se má dělat, vytváří vztahy k ostatním (dostává se i do konfliktů jak s „nadřazenými“, tak i s vrstevníky). Buď se pak rozhodne překonat problémy a zůstat, nebo odchází s výmluvou na čas, učení, u dospělých na pracovní (studijní) zatížení či rodinné starosti. Někdy může hrozit snaha starších a dlouhodobějších členů „dát nováčkoví zabrat“, tedy je třeba dávat pozor u dětí a dospívajících i na náznaky šikany.

2. rok

Člen už má představu, co a jak se má dělat, koriguje své názory, zařazuje se pevněji do „týmu“ (družiny, oddílu, skupiny), často i s menšími výhradami. Narůstá jeho zodpovědnost, starší dospívající a dospělý obvykle získává i nějakou teoretickou kvalifikaci, dětský člen některou oddílovou funkci, odbornost, dlouhodobě zaměřený úkol. Anebo: zjišťuje, že „na to prostě nemá“ (čas, chuť, schopnosti, znalosti, vztah k plnění úkolů, vztah k ostatním, někdy, žel, i finanční možnosti) a odchází. Nezřídko však udržuje kontakty s členy oddílu a někdy se i po čase může vrátit.



Z tábora 2010

3. rok

Člen už má v kolektivu určité postavení. Má i větší životní rozhled, (vyšší vzdělání), děti už získaly nějaká dlouhodobější ocenění. Navenek se často jeví jako nadšený člen party. Daří se mu prosazovat úspěšněji i své představy a návrhy na činnost. Dostává

se i do konfliktů s méně zkušenými. Uvědomuje si většinou i potřebu rozhodnutí, že má-li mít v oddíle zachované své postavení, musí i něco obětovat (čas, jiná hobby, sportovní aktivitu, omezení kamarádkých vazeb mimo oddíl a setkání s členy jiných zájmových skupin). Třetí rok se tak často stane kritickým obdobím, kdy se člen může stát stálou a nedílnou částí kolektivu na mnoho dalších let, nebo také svou činnost různými způsoby ukončit. Buď pak zjišťuje, že „na to nemá“, končí a odchází, možná i s pocitem, že zklamal/a, raději zcela zmizí...

Anebo: své selhání si nechce připustit, odejde, ale snaží se přesvědčovat při nejrůznějších příležitostech ty, kteří ho chtějí poslouchat, že neselhal on/ona, ale že všechno špatně dělali zejména ti „nad ním“ (instruktoři, náčelníci, vedoucí). Občas se i vnutí do nějaké akce (nebo na tábor), aby ukázal/a, jak je ve skutečnosti dobrý (dobrá) a že se mu/jí křivdilo...

V cyklu členství, daném i věkem, často dochází po třech až pěti letech k odchodům a po nějakém čase zase k návratům. Z navrátilců se kupodivu někdy stávají i spolehlivé vůdčí osobnosti. Nezřídko proto, že si jinde vyzkoušeli, co ztratili svým odchodem, i proto, že vědí, do čeho se vrací a kde možná sami chybovali.

Růst vůdčích osobností

Během první etapy členství v týmu se už ukázalo, jaké dlouhodobé postavení v něm člen má a může mít, oč usiluje a „na co má“. I bez hlubších psychologických studií se v kolektivu ví, že někdo je studnicí dobrých nápadů, jiný dobrý vykonavatel, další je v oddílové partě obětavý, ale zase se moc nepřetrhne... Za oddílová desetiletí vznikla i jakási „lidová psychologie“, dělicí členy do čtyř skupin:

Bystří a pilní tvořili vždy jakousi páteř kolektivu. Mnozí setrvali i dvě desítky let jako instruktoři, členové vedení, nebo mu zůstávají nablízku a na pomoc, kdykoliv je potřeba. Kamarády zůstali i v dospělosti a do oddílového dění „zatáhli“ i své rodiny a vyslali do něj i své děti, synovce, neteře... Vědí zpravidla, co chtějí, a umí toho dosáhnout, což ovšem občas vedlo



Z tábora 2010

i ke konfliktům s vedením i jejich dočasným odchodům. Celkově však vždy byli pro život oddílu i vůdčími osobnostmi, a jak se ukázalo, stávají se jimi i ve svém „občanském životě“.

Bystří a líní patří svým způsobem k první skupině. Jejich výhodou i nevýhodou je právě jejich pohodlnost, s níž své nápady a úkoly rádi přenášejí na své okolí. Ale právě proto z nich vyrostla řada výborných organizátorů a vůdčích osobností oddílového života. Rozhodnou-li se prosadit se, pohodlnost je ta tam.

Pomalí a pilní si své místo v životě kolektivu dovedou najít obtížněji, než předchozí dva typy. Obecně jsou obvykle průměrní i ve škole i v občanském životě. Dovedou-li si však s pomocí chápavých vedoucích najít v oddílovém životě „svou parketu“, bývají až nezastupitelní. Pozitivem je jejich spolehlivost a oddílová parta obvykle na léta patří k jejich životním jistotám. O významné vůdčí postavení obvykle neusilují, ze sociálně psychologického hlediska patří k těm „souhlasícím s vůdci“ a jsou tak i oporami oddílu.

Pomalí a líní, jinými slovy – členové „do počtu“. Právě proto jsou ale průběžně důležití pro stav členské základny. Není dobré se jich přílišnými nároky zbavovat. V životě oddílu při správném působení vedoucích i celého kolektivu se mohou postupně stát i užitečnými členy v aktivitách, které je baví a zajímají. Najdou-li však pro ně přitažlivější aktivitu, obvykle odcházejí...

Karel Krτίčka – Krtek, foto archiv oddílu

Dobrovolnictví s nadhledem

Minule jsme si představili přehled činností, které pro Evropský rok dobrovolnictví (2011) chystá sdružení Pionýr. Mimo jiné zde byla zmínka o různých mediálních a informačních aktivitách. Jejich hlavním cílem bude představení dobrovolníků pracujících ve sdruženích dětí a mládeže a upozorňování na skutečnost, že vedoucí dětí a mládeže jsou dobrovolníci, kteří přijímají rozsáhlou odpovědnost a nejen ve sdružení Pionýr musí získat kvalifikaci (jak jste se mohli dočíst již minule).

Aby ale takové snahy měly šanci na úspěch, rozhodli jsme se, že je nezbytné, aby také veřejnost pobavily a zaujaly. Proto jsme oslovili několik českých karikaturistů, aby se pokusili ztvárnit téma dobrovolné práce s dětmi a mládeží do kreslených vtipů a ilustrací. Sešlo se přes 30 návrhů, ze kterých bylo nakonec vybráno 13 kreseb. Kromě aktualit souvisejících s Evropským rokem dobrovolnictví se v následujících číslech budete moci s těmito kresbami seznámit.

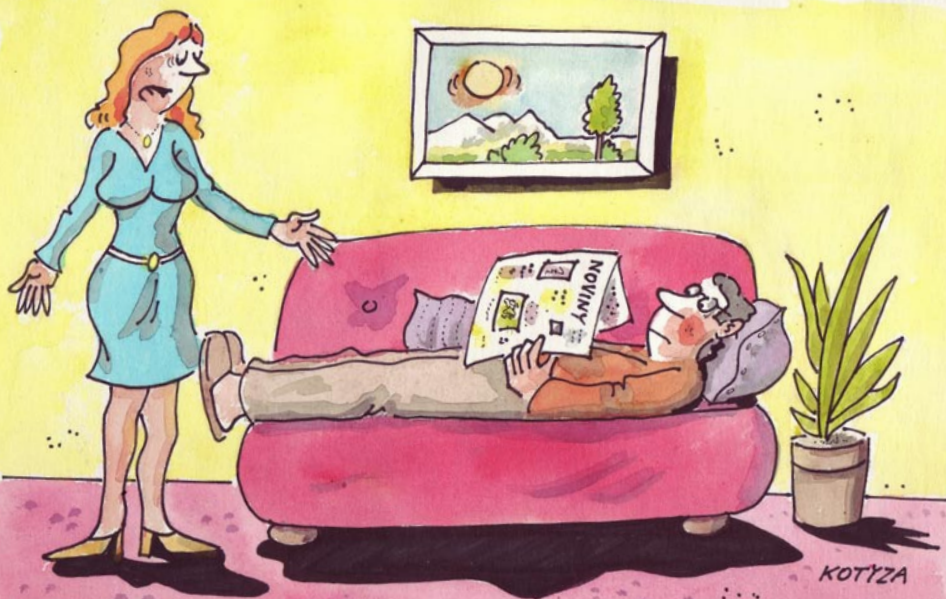
red

Pavel Kotyza



TO JE NÁŠ NEJLEPŠÍ DOBROVOLNÍK, PRO NÁZORNOU UKÁZKU PRVNÍ POMOCI SI SÁM ZLÓMIL NOHU...!

Pavel Kotyza



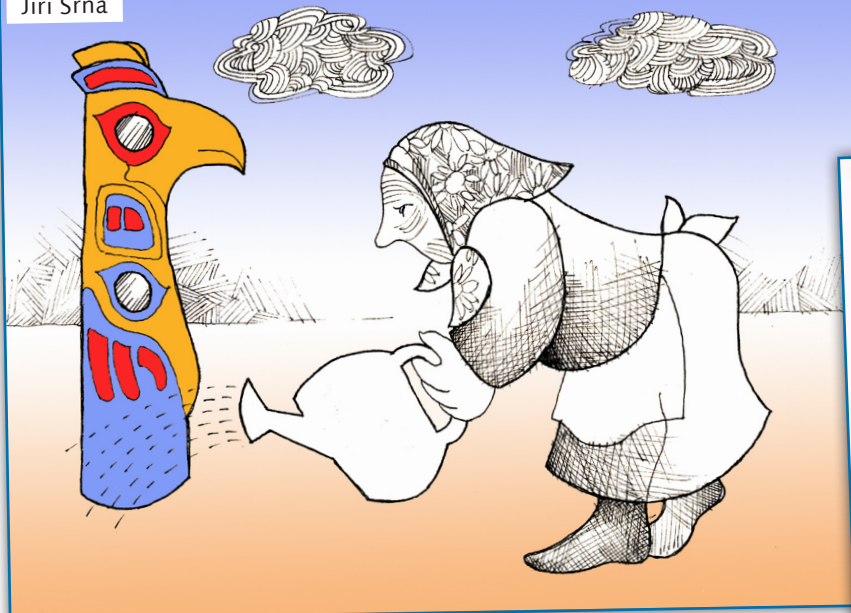
JAK MŮŽEŠ BÝT DOBROVOLNÍKEM V PIONÝRU, KDYŽ DOMA DOBROVOLNĚ NEUDĚLÁŠ VŮBEC NIC...?!

Jaroslav Dostál



PRŮ, NAUČÍ DĚTI ŽÍT V LESE A ZADARMO!

Jiří Srna



Jiří Bernard



Jiří Novák



Na začátek vám na rovinu říkám, práce na dětech je mnohem lehčí, než práce s dětmi.

Dárcovství

V prosincovém čísle Mozaiky jsme představili náš projekt pro příští rok, a dotkli jsme se jednoho z druhů dobrovolnických aktivit – méně známého firemního dobrovolnictví. V tomto čísle se budeme stručně věnovat dárcovství a podíváme se, jak může například vypadat. Dárcovství jako druh dobrovolnictví i u nás už našlo své místo. Stále více lidí považuje za přirozené jednorázově přispívat na veřejně prospěšné účely či do sbírek pro obyvatele postižené přírodními katastrofami. Je to jednoduchá forma, jak jednorázově uspokojit své vlastní svědomí a zároveň přispět na dobrý účel. I přesto, že se do různých druhů dárcovství zapojuje stále více lidí, je u nás kultura dárcovství nepříliš rozvinutá. Jedním z problémů jsou například stále převládající anonymní dárci bez fungující zpětné vazby,

což má za následek nedůvěru v neziskový sektor.

Samo o sobě má dárcovství hned několik podob. Kromě humanitární pomoci například při živelných katastrofách (dary v podobě jídla, šatstva, hraček apod.) existují i jiné a neméně záslužné. Třeba dárcovství krve či krevní plazmy, které se stává stále populárnějším. Vždyť co může být ctnostnější, než darovat takřka „kus sebe sama“? Komu se ovšem jen při pomýšlení na něco takového motá hlava, nemusí zoufat. Pomáhat se dá i jinak. Tak například malými či většími finančními obnosy, či sponzoringem. Stále oblíbenějšími se také stávají veřejné sbírky. Sbírkou lze realizovat několika způsoby – shromažďováním příspěvků na předem vyhlášeném zvláštním bankovním účtu, sběracími listinami, pokladničkami, prodejem

předmětů, prodejem vstupenek, či pronájmem telefonní linky. Veřejnou sbírkou jsou také tzv. dárcovské SMS (DMS). Takové sbírky jsou všude kolem nás – ať už v podobě benefičních koncertů, nebo dlouhodobě existujících sbírek, například Pomozte dětem!, Tříkrálová sbírka či SOS Pákistán. I my organizujeme různé kampaně či aktivity spojené s dárcovstvím. Příkladem může být projekt Zdravá pionýrská krev, jehož záměrem je propagace dárcovství krve ve prospěch těch, kteří to potřebují. V jeho rámci mohou naši členové se svými přáteli a rodiči dětí darovat krev na transfuzních stanicích po celé zemi. V této oblasti je také významné zapojení Pionýra do sbírky Český den proti rakovině.

Veronika

Historie vynálezů

V poslední knize Dana Browna „Ztracený symbol“ se autor zmiňuje o vědecké disciplíně pod názvem „noetika“, což je filosofický směr či věda, která se zabývá původem, předmětem, povahou, rozsahem a výsledkem lidského poznání. Určitě jste se již někdy zabývali myšlenkou, zda naši předkové, již dávno před námi, nevynalezli něco, po čem dnes marně pátráme. Tento kvíz může být začátkem k podobnému zajímavému zamyšlení s oddílem starších dětí popř. instruktorů a vedoucích.

1. Václav Divíšek jako první sestrojil

- a) sazečský stroj
- b) mlátičku
- c) bleskosvod



2. Řek Hérón již v 1. století př.n.l. jako první na světě vynalezl a sestrojil

- a) parní stroj
- b) periskop
- c) padák

3. Ada, dcera romantického básníka lorda Byrona, před více jak 180 lety jako první vymyslela a sestavila

- a) šicí stroj
- b) těsnopis a těsnopisnou abecedu
- c) počítačový programovací jazyk



5. První mikrofon sestrojil

- a) Angličan David Hughes roku 1878
- b) Američan Thomas Alva Edison roku 1845
- c) Američan Alexander Graham Bell roku 1878

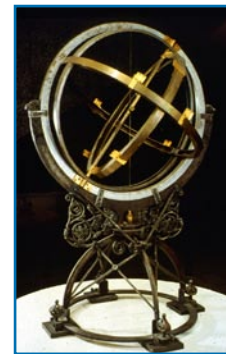
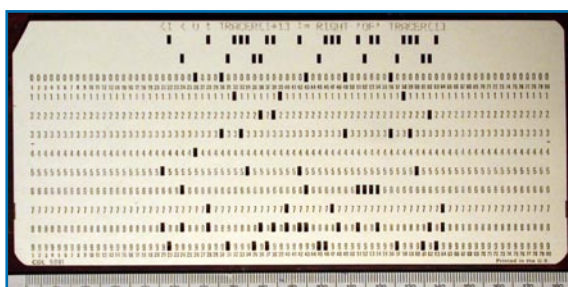
6. Nejstarší elektrický článek pochází

- a) z roku 1771 a vynalezl ho Luigi Galvani
- b) z Babylonu
- c) z doby čínské dynastie Ming



9. Kdo objevil krevní skupiny?

- a) r. 1929 Otto Wichterle
- b) r. 1861 Jan Evangelista Purkyně
- c) r. 1905 Karl Landsteiner a Jan Jánský, nezávisle na sobě



4. Nejstarší astrolab na světě

- a) pochází z antického Řecka z počátku našeho letopočtu
- b) našli archeologové v Německu a pochází z doby bronzové
- c) pochází z říše Novobabylonské

7. První tiskařský stroj sestavil

- a) sir. Camelot Press
- b) Johannes Guttenberg
- c) Jára /da/ Cimman

8. Lodní šroub vymyslel a sestrojil jako první na světě

- a) Josef Ludvík František Ressel r. 1826
- b) Andrew Carnegie r. 1875
- c) Isaac Newton r. 1703



10. Plastickou trhavinu Semtex vynalezl

- a) r. 1870 Alfred Bernhard Nobel
- b) Stanislav Brebera kolem r. 1959
- c) Semjon Timofejevič Exner r. 1972

1C, 2A, 3C, 4B, 5A, 6B, 7B, 8A, 9C, 10B
Správné odpovědi:

Kaleidoskop

1. 1. 1801 objevil Italský astronom Giuseppe Piazzi první planetku a pojmenoval ji podle římské bohyně plodnosti a úrody Ceres.

1. 1. 1831 byla založena Matice česká, původně peněžní fond a nakladatelství, později společnost pro vydávání české literatury.

1. 1. 1901 proběhlo oficiální vyhlášení Australského svazu. Novým hlavním městem byla určena Canberra.

3. 1. 1521 vydal papež Lev X. bulu, jíž exkomunikoval Martina Luthera z Římskokatolické církve poté, co odmítl odvolat 41 ze svých 95 tezí.

7. 1. 1911 se narodil Zdeněk Jirotka, český spisovatel a fejetonista a autor slavného Saturnina (zemřel 12. dubna 2003).

9. 1. 1941 se narodila americká písničkářka Joan Baez.

10. 1. 49 př. n. l. překročil Julius Caesar řeku Rubikon se slovy „Kostky jsou vrženy“, čímž začala další občanská válka.

10. 1. 1951 se narodil Tomáš Töpfer, český herec, režisér, ředitel divadla, dramatik a politik.

16. 1. 1991 začala válka v Zálivu.

17. 1. 1931 se odehrál první zápas v ledním hokeji na provizorně otevřeném zimním stadiónu na Štvanici v Praze, který nabízel první umělou ledovou plochu v tehdejší Československu.

20. 1. 1961 byl John Fitzgerald Kennedy inaugurován jako 35. prezident Spojených států amerických.

20. 1. 1211 se narodila Sv. Anežka Česká, česká světice (zemřela 6. března 1282).

21. 1. 1941 se narodil španělský operní tenorista Plácido Domingo.

22. 1. 1941 britské a australské jednotky, pod vedením generálporučíka Richarda O'Connora, dobyly Tobruk.

23. 1. 1901 nastoupil na trůn nový britský král Eduard VII., nejstarší syn královny Viktorie.

24. 1. 1961 se narodila krásná německá herečka Nastassja Kinski.

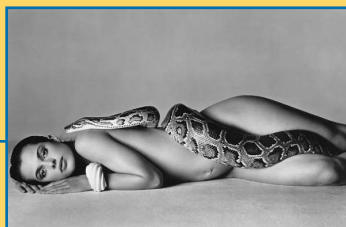
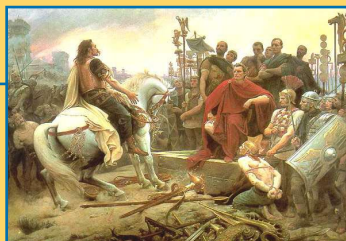
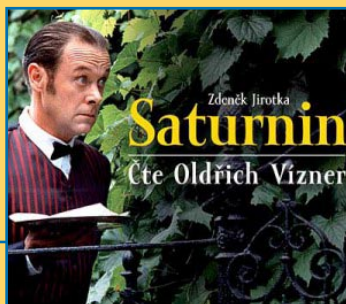
25. 1. 1901 byl v Paříži otevřen první Automobilový a motocyklistický salon.

26. 1. 1961 se narodil bývalý kanadský hokejista Wayne Gretzky.

30. 1. 1931 se narodil americký herec Gene Hackman.

31. 1. 1901 se v Moskvě konala premiéra dramatu A. P. Čechova Tři sestry.

31. 1. 1961 se šimpanz Ham stal v rámci projektu Merkur prvním živým tvorem, který byl Američany dopraven do vesmíru.



Čech staví 3D tiskárnu.

Když Josef Průša vystoupil na pražské konferenci TEDx se svou přednáškou o 3D tisku, obecenstvo ho vypískalo. Ne proto, že by jeho výstup nebyl zajímavý, naopak. Píšťalky, jejichž hvizd ho vyprovodil z pódia, totiž publiku sám rozdal. A předtím je doma vytiskl na 3D tiskárně vlastní výroby. **Trojrozměrný tisk je fenomén, který si na masové využití bude muset ještě notnou chvíli počkat.** Už dnes je ale zřejmé, že potenciál a využití této technologie jsou obrovské a velmi pravděpodobně ovlivní celou řadu průmyslových odvětví. Trojrozměrné tiskárny už vyrábí i zaběhlí výrobci jako Hewlett Packard. Jejich cena je zhruba třicetkrát vyšší, než náklady na sestavení Průšova přístroje.

Čistota půl zdraví?

Naše moderní, čistá a bakterií zbavená společnost je možná důvodem depresí mnoha jejích příslušníků. Ukazují to závěry vědců z Atlanty. Množství lidí trpících depresemi neustále roste a jedním z důvodů může být i ztráta „prospěšných“ bakterií, s kterými lidský organismus dlouho žil v souladu. Lidé se naučili žít s „přátelskými“ bakteriemi, které zároveň učily organismus a především imunitní systém, jak tolerovat neškodné bakterie a v návaznosti na to také tlumit zánětlivé reakce, které v dnešní době často vedou k různým onemocněním, od rakoviny po deprese. Právě u pacientů trpících depresemi bylo totiž zjištěno, že i když jsou normálně zdraví, dochází u nich často k zánětům. Ty jsou za normálních okolností způsobem, jakým se imunitní systém vypořádává s infekcí.

Vzdělání českých dětí

Ve světově známém průzkumu PISA 2009 české děti **zcela propadly ve čtení a chápání významu textu**, dosáhly podprůměr v matematice a průměr v přírodních vědách.

To je katastrofa

Jestli nebudou přijata zásadní léčebná a preventivní opatření, **stanou se obezita a přidružená metabolická onemocnění během několika let ekonomicky i zdravotnický neřešitelným problémem**, prohlásil předseda České obezitologické společnosti na zjištění Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj. V ČR je obezitelé jeden a půl milionu lidí, což je dvacet tři procent dospělé populace. Pionýři by mohli mít s ohledem na aktivnější přístup k životu o něco lepší statistiku.

Filmová novinka

Film The Social Network režiséra Davida Finchera o založení sociální sítě Facebook **sbírá jednu cenu za druhou**. Za nejlepší snímek roku ho zvolila sdružení filmových kritiků z Los Angeles a z Bostonu i dvě newyorské organizace – recenzenti z papírových médií i jejich kolegové píšíci pro on-line média. Z dosavadních ohlasů je zřejmé, že Social Network pro mnohé americké recenzenty naplňuje ideál: spojuje aktuální podobenství i nadčasový „velký příběh“ a k tomu dokonale zvládnuté řemeslo, resp. až posedlost po dokonalosti. Snad od dob Kubricka tu nebyl režisér, který by chtěl mít takovou kontrolu nad výsledkem jako Fincher.

Zimní duha

Ve Velké Deštné byla na pár minut k vidění „zimní duha“ – zvláštní optický úkaz, při němž se kolem slunce vytvořil na obloze velký šedý kruh, který na svých okrajích vyzařoval žluté světlo.

V sobotu 20. listopadu jsme si opět udělali všemi oblíbené výtvarné odpoledne. Tentokrát jsme k naší umělecké tvorbě použili rýži hrající všemi barvami. Každý si buďto vybral, nebo sám vymyslel obrázek a pak už se začalo tvořit. Za chvíli nám pod rukama rozkvétaly květinčky, motýli otvírali svá křídla a auta ujížděla z papíru.

Nebylo to ale tak jednoduché, jak se zdá. Lepidlo bylo všude, kde být nemělo, a rýže zase nechtěla zůstat tam, kam jsme ji dali. Práce to byla titěrná a většina těch, co na začátku skládali jedno zrnko rýže vedle druhého, po dvou hodinách došla k závěru, že nějaká ta mezera přece jen vadit nebude. :o)

Jak se nám to povedlo – nepovedlo, posuďte sami.

Materiál: rýže, potravinářské barvivo, výkresy.
Pomůcky: tužka, lepidlo, štětec.

*Za Pionýrskou skupinu Kopřivnice
Klaudie Švajková a Jelena Jurečková*



Postup:

1. Nejprve rýži obarvíme potravinářským barvivem (tolik barev, kolik budeme na náš obrázek potřebovat).
2. Necháme rýži uschnout (nejlépe barvit 1 den předem).
3. Namalujeme si obrázek tužkou.
4. Obrázek „vybarvíme“ pomocí rýže – nejprve naneseeme lepidlo štětcem (pouze na část obrázku, aby lepidlo nezaschlo) a poté pokládáme rýži podle naší fantazie.

